
Bakanlar Komitesi'nin Gençlik Çalışmaları Konusunda Üye Devletlere Yönelik CM/Rec(2017)4 Sayılı Tavsiye Kararı

(1287. Bakan Yardımcıları toplantısında Bakanlar Komitesi tarafından 31 Mayıs 2017 tarihinde kabul edildi)

Bakanlar Komitesi, Avrupa Konseyi Statüsü Madde 15.b hükümleri uyarınca,

Avrupa Konseyi'nin amacının, ortak ilkeleri esas alan bir gençlik politikasını desteklemek suretiyle diğerlerinin yanında üyeleri arasında daha çok birlik sağlamak olduğunu göz önünde tutarak;

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından uygulandığı ve yorumlandığı şekliyle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (ETS No. 5 olarak 1950 yılında kabul edildi, daha sonra üzerinde değişiklik ve eklemeler yapıldı) ile Avrupa Sosyal Haklar Komitesi tarafından uygulandığı ve yorumlandığı şekliyle Avrupa Sosyal Şartını (ETS No. 35 olarak 1961 yılında kabul edildi, ETS No. 163 olarak 1996 yılında gözden geçirildi ve daha sonra üzerinde değişiklik ve eklemeler yapıldı) göz önünde tutarak;

Bakanlar Komitesi'nin Avrupa Konseyi'nin gençlik politikasına ilişkin CM/Res(2008)23 sayılı Kararını hatırlatarak;

Aşağıdakiler başta olmak üzere Bakanlar Komitesi'nin Üye Devletlere yönelik ilgili tavsiye kararlarında belirtilen mevcut ilkelerin uygulanabilirliğini hatırlatarak:

Gençlerde yaygın eğitim/öğrenmenin desteklenmesi ve tanınmasına ilişkin Rec(2003)8 sayılı Tavsiye Kararı; gençlerin yerel ve bölgesel yaşama katılımına ilişkin Rec(2004)13 sayılı Tavsiye Kararı; gençlik politikasının geliştirilmesinde ulusal gençlik konseylerinin rolüne ilişkin Rec(2006)1 sayılı Tavsiye Kararı; eğitimde toplumsal cinsiyeti ana akımlaştırmaya ilişkin Rec(2007)13 sayılı Tavsiye Kararı; Avrupa Konseyi Demokratik Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi Şartına ilişkin CM/Rec(2010)7 sayılı Tavsiye Kararı; gençlik bilgilendirmesine ilişkin CM/Rec(2010)8 sayılı Tavsiye Kararı; 18 yaş altı çocuk ve gençlerin katılımına ilişkin CM/Rec(2012)2 sayılı Tavsiye Kararı; kaliteli eğitim sağlanmasına ilişkin CM/Rec(2012)13 sayılı Tavsiye Kararı; dezavantajlı mahallelerde yaşayan gençlerin sosyal haklara erişimine ilişkin CM/Rec(2015)3 sayılı Tavsiye Kararı; gençlerin haklara erişimine ilişkin CM/Rec(2016)7 sayılı Tavsiye Kararı;

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesini göz önünde bulundurarak;

Parlamente Meclisi'nin "Yaygın eğitim" konusundaki 1437 (2000) sayılı; 1978 (2011) sayılı "Gençlik hakları için Avrupa çerçeve sözleşmesine doğru"; 2015 (2013) sayılı "Gençlerin temel haklara erişimi" konulu Tavsiye Kararlarını ve "Kurban edilen genç nesil: finansal krizin sosyal, ekonomik ve siyasi sonuçları" konulu 1885 (2012) sayılı Kararını, ayrıca Bakanlar Komitesi'nin bu tavsiye kararlarına verdiği cevapları hatırlatarak;

Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi'nin "Gençlik katılımının önündeki engellerin yıkılması: yerel ve bölgesel yönetimler ve gençler için ortak bir dilin benimsenmesi" konulu 386 (2015) sayılı Kararı ile "Gençlerin Yerel ve Bölgesel Yaşama Katılımına İlişkin Gözden Geçirilmiş Avrupa Şartı" konulu 128 (2003) sayılı Tavsiye Kararını ve Bakanlar Komitesi'nin bu tavsiye kararına verdiği cevabı hatırlatarak;

Ayrıca Avrupa Konseyi'nin gençlik alanındaki özel konumunu daha da geliştireceğini ifade eden 3. Avrupa Konseyi Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesinde (Varşova, 16-17 Mayıs 2005) kabul edilen Deklarasyon ve Eylem Planını göz önünde tutarak;

Aşağıdaki hususlara inanarak:

- Avrupa kimliğinin ve Avrupa Konseyi'nin temel değerlerinin (insan hakları, hukukun üstünlüğü ve demokrasi) sürdürülebilirliği gençlerin yaratıcılığı, yetenekleri, toplumsal adanmışlığı ve katkılarına, aynı zamanda geleceğe olan güvenlerine bağlıdır;
- hükümet politikaları, toplumun özerk üyeleri olarak potansiyellerini tam olarak gerçekleştirirken gençlere destek vermeli, yaşam planları geliştirmelerine ve demokratik vatandaşlık haklarını icra etmelerine imkan tanınmalıdır;
- gençlik çalışmaları, toplumsal katılım ve toplumsal eylemlere yönelik bilgi, beceri ve tutumlar edinmeye yönelik fırsatlar sunarak aktif vatandaşlığa önemli bir katkı yapmaktadır;

Çocukluktan yetişkinliğe ve özerkliğe geçiş sürecindeki karışıklık ve zorlukların yanı sıra artan işsizlik, yoksulluk, ayrımcılık ve toplumsal dışlanmanın sonucu olarak gençlere yönelik fırsatların azaldığını kabul ederek;

Bazı Üye Devletlerde ekonomik krizin gençlik çalışmalarının sunulması üzerindeki etkisinin bilincinde olarak;

Özellikle Avrupa Gençlik Merkezleri, Avrupa Gençlik Vakfı, hükümetlerarası işbirliği ve ortak yönetilen kamu tüzel kişileri ve gençlik alanında Avrupa Birliği ile Avrupa Konseyi arasındaki ortaklık yoluyla insan hakları, sosyal içerme, kültürlerarası diyalog, toplumsal cinsiyet eşitliği ve gençlerin aktif katılımını teşvik eden gençlik politikalarını desteklemek için Avrupa Konseyi gençlik sektörünün yaptığı çalışmaları kabul ederek;

Gençlik çalışmaları alanında Avrupa Birliği de dahil ilgili tüm paydaşların çabalarıyla tutarlılık ve sinerji oluşturulmasının önemli olduğunu kabul ederek;

Kapsayıcı, demokratik ve barışçıl toplumlar oluştururken gençlerin güçlendirilmesi ve katılımlarının sağlanması konusunda tüm Üye Devletlerdeki gençlik çalışanlarının yaptığı olumlu katkıları kabul ederek;

Gençlik çalışmaları için bir Avrupa gündemi oluşturmayı amaçlayan "Farklı bir dünya yaratmak" başlıklı 2. Avrupa Gençlik Çalışmaları Kongresi (2015) Deklarasyonundan yararlanarak,

Üye Devlet hükümetlerinin, yetki alanları dahilinde, aşağıdakiler yoluyla gençlik çalışmalarına verdikleri desteği yenilemelerini tavsiye eder:

1. uygun görüldüğü şekilde yerel, bölgesel ve ulusal gençlik politikaları kapsamında kaliteli gençlik çalışmalarının kurulması ve daha çok geliştirilmesinin sağlanması. Üye Devletler genelinde ve bünyesinde gençlik çalışmalarındaki çeşitlilik dikkate alınarak, strateji, çerçeve, mevzuat, sürdürülebilir yapılar ve kaynaklar, diğer sektörler ile etkili koordinasyon ve tüm gençler için gençlik çalışmalarına eşit erişimi destekleyen bağlantılı politikalara ihtiyaç olduğuna özellikle dikkat edilmelidir. Gençlik çalışanları ve gençler, uygulamaya yönelik her türlü planlı önlemlerde aktif olarak yer almalıdır;
2. mevcut uygulamayı, yeni standartları ve alanları, gençlik çalışmalarındaki çeşitliliği dikkate alan, ücretli ve gönüllü gençlik çalışanlarının eğitim ve öğretimine yönelik yetenek esaslı tutarlı ve esnek bir çerçeve oluşturulması. Gençlik çalışanları ve gençler dahil olmak üzere paydaşlar bu çerçevenin geliştirilmesine dahil olmalıdır;
3. bu tavsiye kararının ekinde önerilen tedbir ve ilkelerin dikkate alınması, gençlik çalışmalarını yürütenlerin aynısını yapmaya teşvik edilmesi;
4. Avrupa Konseyi gençlik sektörünün Avrupa'da gençlik çalışmalarındaki ilgili paydaşlardan oluşan üst düzey geçici bir görev gücü kurma girişiminin desteklenmesi. Bu görev gücü, aşağıdakileri gerçekleştirmek için Avrupa gençlik çalışmalarının bilgiye dayalı gelişimine yönelik orta vadeli bir strateji oluşturabilir:

- Avrupa, ulusal, bölgesel ve yerel düzeylerde gençlik çalışmalarına dair bilgi ve kaynakların koordinasyonunu ve bunlara erişimi artırma;
 - gençlik çalışmaları uygulamalarının paylaşımı, akran öğrenmesi ve sürdürülebilir ağ ve ortaklıkların kurulmasına daha çok destek verme;
 - özellikle örgün eğitim ve gençlik çalışmaları arasındaki ve kamu otoriteleri, özel sektör ve sivil toplum arasındaki bağları güçlendirmek amacıyla gençlik sektöründe ve gençlik çalışmaları yapılan sektörler ve uzmanlık alanları arasında işbirliğini teşvik etme;
 - gençlik çalışmaları, gençlik politikası ve gençlik araştırmaları arasında diyalogu güçlendirme;
 - toplumumuzda meydana gelen değişim ve trendlere, gençlerin karşı karşıya olduğu yeni zorluklara cevap verebilmek için gençlik çalışmalarının kapasitesini güçlendirme;
 - ücretli ve gönüllü gençlik çalışanları için mevcut eğitim ve öğretim (mesleki eğitim ve yüksek öğrenim) ve mevcut yetenek doğrulaması sistemleri üzerinde haritalama çalışması yapma;
 - bu tavsiye kararında ilerleme kaydedilmesinde ve uygulanmasında Üye Devletleri desteklemeye yönelik bir dizi yardımcı tedbir geliştirme;
5. gençlik çalışmalarının farklı türleri ve bunların değer, etki ve yararlığına dair ulusal ve Avrupa düzeyindeki araştırmaları teşvik etme;
6. gençlik çalışmalarının etki ve sonuçlarına dair uygun değerlendirme ve gözden geçirme şekillerinin geliştirilmesini destekleme ve Üye Devletlerde Avrupa Konseyi Gençlik Çalışmaları portföyünün dağıtım, tanınma ve etkisini artırma;
7. İyi uygulama örneği olarak Avrupa Konseyi Gençlik Merkezleri Kalite Etiketinin tanıtımının yapılması;

Komite ayrıca Üye Devlet hükümetlerinin aşağıdakileri yapmasını tavsiye eder:

- kaliteli gençlik çalışmalarının daha çok geliştirilmesine dair farkındalığı artırmak ve bu yöndeki bağlılığı güçlendirmek amacıyla bu tavsiye kararının ekleriyle birlikte tercüme edilerek ilgili otoritelere ve paydaşlara (erişilebilir biçimlerde) dağıtımını sağlama;
- Kabul edildikten beş yıl sonra bu tavsiye kararının uygulamasını Bakanlar Komitesi'nde değerlendirme.

CM/Rec(2017)4 Sayılı Tavsiye Kararının Eki

A. Tavsiye kararının kapsamı ve amacı – gençlik çalışmalarının tanımı ve kapsamı

Bu tavsiye kararı, tüm çeşitliliği ile gençlik çalışmalarına yöneliktir. Üye Devletleri, yetki alanları dahilinde gençlik çalışmaları politikalarını ve uygulamalarını geliştirmeye teşvik etmeyi amaçlar, onları yerel, bölgesel, ulusal ve Avrupa düzeyinde gençlik çalışmaları için gerekli desteği pekiştirecek bir dizi tedbir almaya davet eder.

Sunulan gençlik çalışmalarından yararlanan yaş aralığı, her bir Üye Devletteki yasal ve anayasal çerçeveyi ve mevcut uygulamaları yansıtmalıdır.

Gençlik çalışmaları, grup ya da bireysel olarak, gençler tarafından, gençler ile ve gençler için yapılan sosyal, kültürel, eğitici, çevresel ve/veya siyasi nitelikteki çeşitli faaliyetleri kapsayan genel bir ifadedir. Gençlik çalışmaları, ücretli ve gönüllü gençlik çalışanları tarafından yürütülür, gençlere ve gönüllü katılıma odaklanan yaygın ve sargın öğrenme süreçlerini esas alır. Gençlik çalışmaları, gençler ve yaşadıkları toplumlar ile yürütülen, gençlerin topluma ve karar alma sürecine aktif katılımını ve dahil olmasını kolaylaştıran, özü gereği toplumsal bir uygulamadır.

Farklı geleneklere ve tanımlara rağmen, gençlik çalışmalarının başlıca işlevinin, hayatta yapıcı yollar bulmaları ve bu yolları takip etmeleri için gençleri harekete geçirip desteklemek, böylece onların kişisel ve sosyal gelişimlerine ve genel anlamda topluma katkıda bulunmak olduğuna dair genel bir anlayış söz konusudur.

Gençlik çalışmaları, bu amacı, gençlerin ihtiyaçlarını, ilgi alanlarını, fikirlerini ve deneyimlerini yansıtan girişim ve uygulamaların aktif olarak planlanması, hazırlanması, gerçekleştirilmesi ve değerlendirilmesi sürecinde gençleri güçlendirip bu sürece dahil ederek gerçekleştirmektedir. Bu yaygın ve sargın öğrenme süreci sayesinde gençler güvenle ilerlemek için ihtiyaç duydukları bilgi, beceri, değer ve tutumları kazanırlar.

Gençlik çalışmaları, bu sonuçları sağlamak için aktif olarak kapsayıcı ve sosyal açıdan kaynaştırıcı, yaratıcı ve güvenli, eğlenceli ve ciddi, neşeli ve planlı olan kolaylaştırıcı bir atmosfer yaratmalıdır. Erişilebilirlik, açıklık ve esneklik özellikleri ile nitelendirilmeli ve gençler ile toplumun geri kalanı arasında diyalogu teşvik etmelidir. Gençlere odaklanmalı, birlikte olmaya yönelik alanlar, yetişkinlik ve özerkliğe geçişi destekleyecek köprüler açmalıdır.

Gençlik çalışmalarının, genellikle diğer sektörler ile işbirliği içinde ve ortaklaşa olarak, bireyler, mensup oldukları topluluklar ve genel olarak toplum için çeşitli olumlu sonuçlar ürettiği kabul edilmektedir. Örneğin:

- yerel, bölgesel, ulusal ve Avrupa düzeyinde eleştirel düşünme, yenilik ve değişikliklere yol açar;
- gençlerin refahına katkıda bulunur, bir tür aidiyet duygusu geliştirerek faydalı seçimler yapma kapasitelerini güçlendirir;
- kişisel, sivil, ekonomik ve kültürel yaşamda olumlu ve anlamlı geçişleri destekler, yaşam boyu öğrenme, aktif vatandaşlık ve işgücü piyasasına katılımı kolaylaştıran yeteneklerin geliştirilmesine olanak sağlar;
- yaratıcılık, eleştirel düşünme, çatışma yönetimi, dijital okuryazarlık ve bilgi okuryazarlığı, liderlik gibi çeşitli becerilerin gelişimini teşvik eder;
- çeşitliliği artırarak, eşitlik, sürdürülebilir kalkınma, kültürlerarası anlayış, sosyal uyum, toplumsal katılım, demokratik vatandaşlık ve insan hakları değerlerinin savunulmasına katkıda bulunur;
- gençlerin dayanıklılığını, böylece olumsuz etkilere ve davranışlara karşı koyabilme kapasitelerini artırır.

Bu olumlu sonuçlar, Avrupa'daki mevcut zorluklar ve gençler üzerindeki orantısız olumsuz etkiler karşısında Üye Devletler tarafından bütün gençlerin kaliteli gençlik çalışmalarına erişiminin sağlanmasının hayati önem taşıdığını göstermektedir. Bunun yapılmaması durumunda büyük riskler ortaya çıkabilir.

Gençler, sosyal ve adil bir Avrupa inşasında en önemli kaynaklardan biridir. Toplumlar mevcut zor koşulların hayal kırıklığına uğramış ve bağlantısız gençlerden oluşan "kayıp bir nesil" yaratmasına izin verdikleri takdirde istikrara ve toplumsal uyuma zarar verme tehlikesiyle karşı karşıyadır. Kaliteli gençlik çalışmalarının yürütülmesi yolu da dahil günümüzde gençlere yeterli destek verilmesi, Avrupa'nın bugünü ve geleceği için yapmak zorunda olduğu önemli bir yatırımdır. Bunun yapılmaması, çağdaş sivil toplumun güçlendirilmesi fırsatının kaçırılması anlamına gelerek sosyal uyum için bir tehdit oluşturmaktadır ve göç, işsizlik, toplumsal dışlanma ve şiddete varan aşırıcılık gibi günümüzdeki başlıca sorunlar ile etkin şekilde baş etme imkânını zayıflatmaktadır.

B. İlkeler

Tavsiye kararı, yukarıdaki metinde atıfta bulunulan belgelerde güvence altına alındığı gibi gençlik çalışmalarının mevcut değerlerini, ilkelerini ve faydalarını dayanak almaktadır. Gençlik çalışmalarının planlama ve sunumuna gönüllü ve aktif katılım, eşit erişim, açıklık ve esneklik ilkeleri zemin teşkil etmektedir. Bu yüzden gençlik çalışmaları hak esaslı ve kapsayıcı olmalı, gençlere, ihtiyaçlarına ve yeteneklerine odaklanmalıdır.

Katılım gençlik çalışmalarının temel ilkelerinden biri olduğu için gençler, gençlik çalışanları, gençlik kuruluşları ve gençlik çalışması yapan diğer kuruluşlar, gençlik çalışmalarına ilişkin politika ve uygulamaların geliştirilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesinde aktif ortaklar olarak kabul edilmektedir.

Üye Devletler, tavsiye kararlarını ve aşağıdaki tedbirleri ileriye taşıırken tüm bu paydaşların aktif katılımını sağlamaya teşvik edilir.

C. Tedbirler

Üye Devletler, tüm düzeylerde gençlik çalışmalarının tesisini ve daha da geliştirilmesini temin eden ve proaktif olarak destekleyen politikalar oluştururken aşağıdakileri yapmaya davet edilir:

i. yerel düzey başta olmak üzere (örneğin sürdürülebilir yapılar ve kaynaklar da dahil) hem kanıtlanmış hem de yenilikçi gençlik çalışmaları uygulamaları için kolaylaştırıcı bir ortam ve koşullar yaratırken gençlik çalışmalarında bölgesel, ulusal ve uluslararası olanaklar ile işbirliğinden yararlanıldığını kabul etme;

ii. kamu otoriteleri, özel sektör veya sivil toplum tarafından sağlanan gençlik çalışmalarının sektörler arası işbirliği ile sosyal bakım, sağlık, spor, kültür, örgün eğitim, istihdam hizmetleri ve ceza yargılaması gibi diğer sektörler arasındaki işbirliğini kolaylaştırmak için gençlik çalışmalarının rolünü ve konumunu güçlendirme;

iii. yerel, bölgesel, ulusal ve Avrupa düzeyinde koordinasyonu teşvik edip destekleme, böylece ağ kurma, işbirliği, akran öğrenmesi ve paylaşım sağlama;

iv. gençlik çalışmalarına katılım ve gençlik çalışmaları sunma yoluyla geliştirilen değer, tutum, beceri, bilgilerin ve eleştirel anlayışın tanınmasını destekleme;

v. gençlik çalışmalarına eşit erişimi destekleme;

vi. aşağıdakiler yoluyla gençlik çalışmalarının oynadığı rolü destekleme:

– sahip oldukları haklar ve kendilerine sunulan imkan ve hizmetler konusunda gençlerin bilgilendirilmesi;

– risk altındaki ve ötekileştirilen gençler başta olmak üzere gençlerde aktif vatandaşlık, katılım ve sosyal içermenin güçlendirilmesi;

– gençler arasında kültürlerarası yeteneklerin, Avrupa kimliğinin ve uluslararası anlayışın yaygınlaştırılması;

– gençlerin yaşadıkları çevrede Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerini (SDG) iletmeye teşvik edilmesi;

– ayrımcılık, hoşgörüsüzlük ve sosyal dışlanma ile baş edilmesi, bunların engellenmesi;

– yaygın ve sargın öğrenmenin geliştirilmesi;

vii. gençlik kuruluşlarının ve gençlik çalışmaları yapan diğer sivil toplum kuruluşlarının (STK'lar) özgürlük ve özerkliğine saygı gösterme;

viii. toplumlarımızdaki değişimlere ve trendlere, gençlerin karşılaştıkları yeni zorluklara cevap verebilecek bilgiye dayalı gençlik çalışmalarını teşvik etme;

ix. bilgiye dayalı kaliteli gençlik çalışmalarını geliştirirken araştırma, değerlendirme ve sürekli takip yöntemlerinin kullanılmasını teşvik etme, sonuçları ve etkileri ölçmeye yönelik mekanizmaların olmasını sağlama;

Ücretli ve gönüllü gençlik çalışanlarının eğitim ve öğretimi için yetenek esaslı tutarlı ve esnek bir çerçeve oluştururken, Üye Devletler aşağıdakileri yapmaya davet edilir:

i. gençlik çalışanlarından beklenmesi gereken (değerler, tutumlar, beceriler, bilgi ve eleştirel anlayış gibi) temel yeteneklerin geliştirilmesi için gençlik çalışması sunanlar ve diğer paydaşlar ile birlikte çalışma;

- ii. kabul edilen yetenekleri esas alarak gençlik çalışanlarının eğitim, öğretim, kapasite inşası ve mesleki gelişimi için çerçeve, strateji, program ve yöntemler oluşturma;
- iii. ücretli ve gönüllü gençlik çalışanlarının yaptıkları uygulamalar yoluyla kazandıkları yeteneklerin belgelenmesi, doğrulanması, onaylanması ve tanınması için yeni mekanizmalar kurma ya da mevcut mekanizmaları daha da geliştirme;
- iv. yaygın ve sargın öğrenmenin tanınmasına ilişkin mevcut ve gelecekteki Avrupa çerçeveleri ile gündemlerinin uygulanmasına verilen desteği artırma.